

Kelan sairaanhoitovakuutus pitää säilyttää

Sairaanhoitovakuutus on erityisen tärkeä naisille ja tyttölapsille. Noin kaksi kolmasosaa sairausvakuutuskorvauksen saajista on naisia. Kelan tilastollisen vuosikirjan mukaan sairausvakuutus korvasi 2,4 miljoonaa naisten ja tyttöjen yksityislääkärissä käyn- tiä. Miesten ja poikien osuus on 1,4 miljoonaa. Korvauksen suuruus on noin 20 euroa/ lääkärisäkäynti. Leikkauslistalla ovat lääkäripalkkioiden lisäksi korvaukset hammaslääkäri-, laboratorio-, kuvantamis- ja fysioterapiapalveluista.

Koko kansan rahoittama julkinen sairaanhoitovakuutus on jälleen uhattuna, mutta vakavammin kuin koskaan ennen. Sosiaali- ja terveysministeriön kansliapäällikkö Kari Välimäen johtama työryhmä esittää, että sairausvakuutuskorvausten maksaminen pitää lopettaa ja siirtää näin saatu 0,5 miljardia euroa kuntien valtionapuun ilman korvamerkintää. Tämä tarkoittaisi, että kunnan ei tarvitsisi käyttää tätä rahaa terveydenhuoltoon, vaan se voitaisiin käyttää kunnanvaltuuston päätöksellä mihin vaan.

Korvausten poisto kohdistuisi pahiten naisiin, lapsiin ja ikääntyneisiin

Jos sairausvakuutuskorvaukset lopetettaisiin, se iskisi pahiten palveluja käyttäviin naisiin. Esim. gynekologilla käynnistä ei sava-maksun poiston jälkeen enää saisi korvausta. Naisille korvataan vuosittain noin 490.000 euroa naistentauteihin ja synnytyksiin liittyvistä käynneistä. Korvaus/ käynti on runsaat 18 euroa Kelan taksan mukaisesti.

Sava -maksun poisto koskisi kipeästi myös kuntoutukseen. Jos asiakkaiden saama tuki loppuisi, pienituloisilla asiakkaila ei enää olisi varaa käydä esimerkiksi fysioterapiassa, jonka avulla toimintakykyä ja kotona asumista voidaan merkittävästi tukea. Näin ikääntyneiden kunto huononisi ja vuodeosastolle joutuminen nopeutuisi. Alan yrittäjille, joista 70 % on naisia, asiakasmäärien putoaminen merkitsisi konkurssia tai toiminnan lopettamista.

Sairausvakuutuskorvaukset ovat hyvin tärkeitä myös eläkeläisille

Esimerkiksi yli 75-vuotiaista naisista yli 240.000 oli Kelan tilastollisen vuosikirjan 2009 mukaan käynyt yksityislääkärillä vuoden aikana vähintään kerran. Samassa tilastossa todetaan, että kohdennettuna 100 asukasta kohden se tarkoittaa, että keskimäärin jokainen yli 75 -vuotias nainen oli saanut sairausvakuutuskorvausta yksityislääkärissä

käynnistä.

Eläkeläiset käyvät usein myös fysioterapiassa voidakseen asua mahdollisimman pitkään omassa kodissaan. Kela ei tilastoi erikseen fysioterapiaa, mutta alan yrittäjien näkemyksen mukaan naisten osuus on merkittävä myös fysioterapiapalvelujen käyttäjissä.

Lääkinnällinen kuntoutus kotitalousvähennyksen piiriin

Jos sairausvakuutuskorvaukset todella lakautetaan, lääkinällisen kuntoutuksen nostaminen kotitalousvähennyksen piiriin tulee entistä tärkeämmäksi. Asiasta on tehty eduskunta-aloite tämän vuoden alussa.

Jos lääkinällisen kuntoutuksen kustannukset voisi laittaa kotitalousvähennyksiin, ikääntyneet voisivat kutsua itse fysioterapeutin tai toimintaterapeutin kotikäynnille ja vähentää kustannukset omassa verotuksessaan kotitalousvähennyksenä. Tai vaihtoehtoisesti heidän aikuiset lapsensa voisivat vähentää kulut samoin kuin nyt tehdään mm ikääntyneiden luokse tehtyjen siivouskäyntien osalta.

Kuntoutus kotitalousvähennyksen piirissä vähentäisi yhteiskunnan kustannuksia siinä, että ikääntyneet voisivat asua omatoimisesti kotonaan mahdollisimman pitkään. Ikääntyneet ja heidän omaisensa toivovat kovasti, että uusi hallitus ottaisi asian tosissaan ja toteuttaisi sen.

*Aino Sainio
Päätoimittaja*

